

1. konferenca Poslovna forenzika

Vloga forenzičnega računovodje pri preprečevanju in odkrivanju nedovoljenih gospodarskih dejanj

The role of a forensic accountant in the prevention and detection of illegal economic activities

DR. NEVENKA RIBIČ

LJUBLJANA, 20.-21.9.2017

Gospodarski kriminal - sopotnik razvoja družb...

- Prisoten:
  - podjetja, organi oblasti, državna in druge uprave, skladi, zavodi, agencije,
  - manj razvita okolja - državni organi premalo učinkoviti.
- Podjetniški kriminal del gospodarskega, izvzeti niti lastniki in vrhovno poslovodstvo podjetij.
- Storilci lahko prevaro:
  - načrtujejo,
  - delajo pošteno in kasneje iz raznih nagibov storijo prevaro,
  - storijo nezavestno.

„Fraud“...

- Fraud (prevara) - izraz se po svetu uporablja za vse vrste gospodarskega kriminala.
- Fraud tudi oznaka za:
  - prevaro - oškodovanje drugega na podlagi zmot in napačnih dejstev,
  - preslepitev - ni neke splošne definicije, preslepiti nekoga npr. kupca,
  - sleparijo oz. goljufijo - namen sebi ali drugemu pridobiti protipravno premoženjsko korist,
  - poneverbo - nezakonito prilaščanje tujih stvari.

Ukrepi za preprečitev gospodarskega kriminala...

- Ukrepi za preprečitev:

- Evropska unija sprejme l. 1991 prvo smernico za boj proti pranju denarja,
- Nemčija l. 1993 Zakon o pranju denarja,
- boj proti pranju denarja postane sestavina obveznih sistemov za zgodnje odkrivanje tovrstnih pretečih nevarnosti,
- sistemi za zgodnje odkrivanje postanejo sestavina revidiranja LP gospodarskih družb,
- nujna učinkovita kazenskoppravna zakonodaja.

Pojavne oblike podjetniškega kriminala...

- pri finančnih in drugih naložbah, kapitalskih transakcijah,
- pri kreditih, čekih, kreditnih karticah,
- pri subvencijah, zavarovanjih,
- pri davkih, prispevkih in carinah,
- v zvezi z varovanjem okolja,
- v preseganju pooblastil poslovodnikov in drugih zaposlencev,
- v računovodskih in drugih informacijskih sistemih,
- v korupcijah (podkupovanje, izprijenost, nepoštenost).

Sprožilci prevar...

- Ni preprostega odgovora.
- Creesey: „trikotnik prevar“
  - Prevara izid priložnosti, pritiskov in racionalizacije, ki pomaga povzročitelju prevaro opravičiti.
- Različni dejavniki:
  - življenje prek svojih sposobnosti in zmožnosti,
  - velika želja po osebnem nagrajevanju,
  - visok osebni dolg,
  - tesno povezovanje s strankami,
  - občutek nesorazmerja med plačo in odgovornostjo,
  - močan izziv za zmago nad sistemom,
  - čezmerne igre na srečo,
  - neprimeren družinski ali družbeni pritisk,
  - drža, pri kateri dajemo prednost sebi pred drugimi.

Prevare v podjetju...

Razlogi

- neizpolnjeni zastavljeni poslovni in denarni cilji lastnikov, poslovođnikov in zaposlencev podjetja
- prevara pogosto v obliki namernega napačnega računovodskega poročanja o poslovni uspešnosti
- primer; namerno in poslovno neupravičeno zmanjšanje ali povečanje poslovnega izida; govorimo o prevarantskem računovodskem poročanju

Način

- prikrojevanje, prirejanje, spreminjanje računovodskih evidenc ali dokumentov, osnove za sestavitev računovodskih izkazov
- napačno prikazovanje ali namerna opustitev dogodkov, poslov, drugih pomembnih informacij v računovodskih izkazih
- namerna napačna uporaba računovodskih pravil (načel, standardov), ki se nanašajo na vrednotenje, razvrščanje, način predstavljanja, razkrivanje

Preprečitev

- v podjetju potrebni poslovno-organizacijski red in nadzorni mehanizmi
- notranji revizorji preizkušajo in ocenjujejo, ali je želeni organizacijski red vzpostavljen
- če obstaja sum kaznivega ali drugega nemoralnega dejanja, lahko prepustijo delo profesionalnemu forenzičnemu računovodji

Preprečevanje in odkrivanje nedovoljenih gospodarskih dejanj...

- glavno odgovornost imajo nadzorni organ in poslovodniki podjetja,
- pri vzpostavitvi varovalnega sistema sodelujejo forenzični računovodje,
- za vsako forenzično nalogo potrebna ukaz in izvedbeni načrt dela,
- Delo forenzika – 3 faze:

Pripravljalna dela

- izvedbeni načrt dela

Izvedbena dela

- preiskovalni postopek, preiskovanje in ocenjevanje resničnosti in/ali poštenosti dogodkov, procesov in stanj na preiskovanem področju
- sprotno zapisovanje ugotovljenih dejstev

Sklepna dela

- izdelava poročila z mnenjem, poročanje naročniku o izidih preiskave
- sestavina sklepnega dela, kasnejše preverjanje ukrepov, odpravljanje ugotovljenih nepravilnosti

- Podjetja največje poslovne koristi od forenzičnih računovodij, ko ti s svojimi preiskavami prevare preprečujejo in ne zgolj odkrivajo.

The background is a solid dark blue color. In the four corners, there are decorative white line-art elements that resemble circuit traces or a stylized tree structure. These elements consist of thin white lines that branch out and terminate in small white circles. The top-left and bottom-left corners have more complex, dense branching patterns, while the top-right and bottom-right corners have simpler, more linear patterns.

Hvala za vašo pozornost!